

Opinia o funkcjonowaniu ucznia w szkole

Od obserwacji do rzetelnej informacji dla poradni

PRAWO

ICF

KSzOF

WARSZTAT

Mapa szkolenia

1 czym jest ocena funkcjonowania i opinia o funkcjonowaniu

2 podstawy prawne i obowiązki placówki

3 co trzeba zrobić i kto za co odpowiada

4 co dokładnie ma zawierać opinia

5 ICF jako język opisu funkcjonowania

6 obszary obserwacji i narzędzia

7 KSzOF: wykonanie, interpretacja i warsztat

Cztery rzeczy o podobnych nazwach — kto co robi?

Dokument / narzędzie	Kto odpowiada?	Kiedy?	Czym różni się od pozostałych?
Ocena funkcjonowania dziecka/ucznia	zespół orzekający w PPP	przed wydaniem orzeczenia lub opinii WWR	formalna ocena wykonywana w poradni
Opinia o funkcjonowaniu ucznia	placówka — na prośbę PPP	na potrzeby postępowania w PPP	informacja ze środowiska szkolnego
WOPFU	zespół nauczycieli i specjalistów	dla ucznia z orzeczeniem — w ramach IPET	wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania
Ocena funkcjonalna — narzędzie robocze	szkoła / osoby prowadzące obserwację	gdy potrzebujemy uporządkować obserwacje	nie jest odrębnym dokumentem prawnym ani diagnozą

Najważniejsze: nie używamy tych nazw zamiennie.

Ocena funkcjonowania ≠ diagnoza

OCENA FUNKCJONOWANIA

- jak uczeń funkcjonuje w określonej sytuacji?
- co potrafi samodzielnie?
- co utrudnia wykonanie zadania?
- co pomaga i jaki jest efekt?

DIAGNOZA

- jakiego rodzaju trudność / zaburzenie rozpoznajemy?
- jakie są jej mechanizmy i uwarunkowania?
- jakich metod diagnostycznych wymaga pogłębienie?

Wynik narzędzia przesiewowego nie jest samodzielną diagnozą.

Czym jest opinia o funkcjonowaniu?

1 informacja placówki przekazywana w procesie diagnostycznym PPP

2 opis funkcjonowania w naturalnym środowisku szkoły

3 synteza obserwacji nauczycieli i specjalistów

4 uwzględnia mocne strony, trudności, wsparcie i jego efekty

5 ma pomóc poradni zrozumieć ucznia poza sytuacją gabinetową

Akty prawne — dwa ważne poziomy

Rozporządzenie z 2 marca 2026 r.

- Dz.U. 2026 poz. 428
- w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające w publicznych PPP
- § 7 ust. 6–7 oraz § 8 — od 1.09.2026 r.
- wprowadza obowiązek wykorzystania informacji o funkcjonowaniu z placówki

Rozporządzenie z 9 sierpnia 2017 r.

- Dz.U. 2017 poz. 1591 — pomoc psychologiczno-pedagogiczna
- zadania nauczycieli, wychowawców i specjalistów obejmują rozpoznawanie potrzeb i możliwości
- prowadzenie obserwacji pedagogicznej w toku bieżącej pracy
- rozpoznawanie mocnych stron, trudności oraz barier i ograniczeń

Opinia dla poradni — kto ją uruchamia?

1. PROŚBA Z PPP

- przewodniczący zespołu zwraca się do dyrektora o opinię dotyczącą funkcjonowania

2. PLACÓWKA

- dyrektor organizuje zebranie informacji i odpowiada za przekazanie opinii
- merytoryczne dane pochodzą od osób znających ucznia

3. TRZY EGZEMPLARZE

- dla poradni
- dla rodzica / pełnoletniego ucznia
- do dokumentacji szkolnej

Termin: 10 dni od otrzymania przez dyrektora prośby.

10 dni — organizujemy pracę zespołu

To zadanie organizacyjne placówki — nie „praca jednej osoby po godzinach”.

Jak długo powinna trwać rzetelna obserwacja?

MIN. 3–4 TYGODNIE

- nie oceniamy ucznia na podstawie jednego dnia
- obserwujemy różne sytuacje i miejsca
- szukamy wzorca: kiedy trudność występuje, kiedy znika i co ją zmienia

MIN. 3 OSOBY — W KSzOF

- arkusze przekazujemy co najmniej trzem osobom
- np. nauczycielowi / wychowawcy, specjaliście
- różne perspektywy zwiększają wartość informacji o kontekście

Obserwacja funkcjonalna ma być wielosytuacyjna i pogłębiona.

Co powinna zawierać opinia

wyniki obserwacji funkcjonowania ucznia i działań diagnostycznych prowadzonych w placówce

datę wydania opinii

imię i nazwisko ucznia, którego dotyczy opinia

informację o funkcjonowaniu ucznia, w tym o trudnościach oraz mocnych stronach i uzdolnieniach rozpoznanych przez nauczycieli, wychowawców lub specjalistów

w przypadku kształcenia specjalnego — aktualną WOPFU

w przypadku zajęć rewalidacyjno-wychowawczych — aktualną okresową ocenę funkcjonowania

informację o działaniach nauczycieli, wychowawców i specjalistów: formach, zakresie i okresie pomocy oraz efektach działań

wnioski dotyczące dalszej pracy z uczniem, ukierunkowane na poprawę jego funkcjonowania

Czego konkretnie ma dotyczyć opinia? – § 7 ust. 7

§ 7 ust. 7 pkt 1

AKTYWNOŚĆ I UCZESTNICZENIE
zgodnie z obszarami ICF, adekwatnie do
wieku i poziomu rozwoju

W PRZYPADKU UCZNIA:

- uczenie się i stosowanie wiedzy
- ogólne zadania i obowiązki
- porozumiewanie się
- motoryka, poruszanie się, w tym mobilność i aktywność manualna
- dbanie o siebie, samoobsługa i samodzielność
- życie domowe
- wzajemne kontakty i związki międzyludzkie, życie w społeczności szkolnej i lokalnej

§ 7 ust. 7 pkt 2

ZAKRES I RODZAJ TRUDNOŚCI

Informacja ma dotyczyć trudności w realizacji programów nauczania realizowanych w oddziale, do którego uczeń uczęszcza.

Czyli opisujemy:

- jak uczeń wykonuje aktywności,
- jak uczestniczy w życiu szkoły,
- jakie trudności pojawiają się podczas realizacji programu.

WAŻNE – NIE MYLIMY POZIOMÓW

OPINIA ZE SZKOŁY

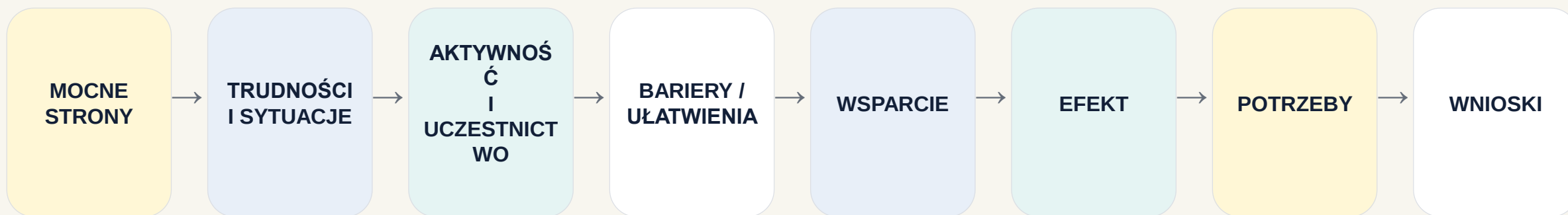
- aktywność i uczestniczenie
- trudności w realizacji programu
- mocne strony i uzdolnienia
- działania, pomoc i ich efekty
- wnioski do dalszej pracy

OCENA FUNKCJONOWANIA W PORADNI
(§ 8)

obejmuje szerszą analizę, także funkcji i struktur ciała oraz innych czynników wpływających na funkcjonowanie.

Struktura, która prowadzi od obserwacji do wniosku

To jest logika opinii o funkcjonowaniu — nie lista przypadkowych informacji.

Kto odpowiada za sporządzenie opinii?

FORMALNIE — DYREKTOR

- otrzymuje prośbę z PPP
- organizuje przygotowanie opinii
- odpowiada za jej przekazanie

MERYTORYCZNIE — ZESPÓŁ

- minimum 3 osoby znające ucznia
- nauczyciele / wychowawca
- specjaliści pracujący z uczniem

KOORDYNACJA

- dyrektor może wyznaczyć osobę koordynującą
- wychowawca scala informacje, ale nie zastępuje innych osób
- ważna jest spójność danych

Minimum 3 osoby ≠ trzy podpisy „dla formalności”. Chodzi o trzy realne perspektywy funkcjonowania.

Kto dostarcza informacji?

Wychowawca

codziennosc klasy, relacje, organizacja

Nauczyciele

funkcjonowanie w różnych wymaganiach i przedmiotach

**Pedagog / psycholog / pedagog
specjalny**

obserwacja specjalistyczna, wsparcie, efekty

**Logopeda / terapeuta pedagogiczny
/ inni**

obszary objęte ich pracą

Rodzic

funkcjonowanie poza szkołą — gdy potrzebne do interpretacji

Co jest potrzebne do przygotowania opinii?

1 aktualna obserwacja w naturalnych sytuacjach

2 informacje od nauczycieli i specjalistów

3 mocne strony, uzdolnienia i zainteresowania

4 trudności + sytuacje, w których występują

5 bariery i ułatwienia w środowisku

6 dotychczasowe wsparcie, okres, zakres i efekty

7 WOPFU / okresowa ocena — jeśli dotyczy

8 wyniki narzędzi — tylko z interpretacją funkcjonalną

Najważniejsza zasada: dowód z obserwacji

ZAMIAST ETYKIETY

- „nieuważny”
- „nie chce pracować”
- „ma problemy z rówieśnikami”

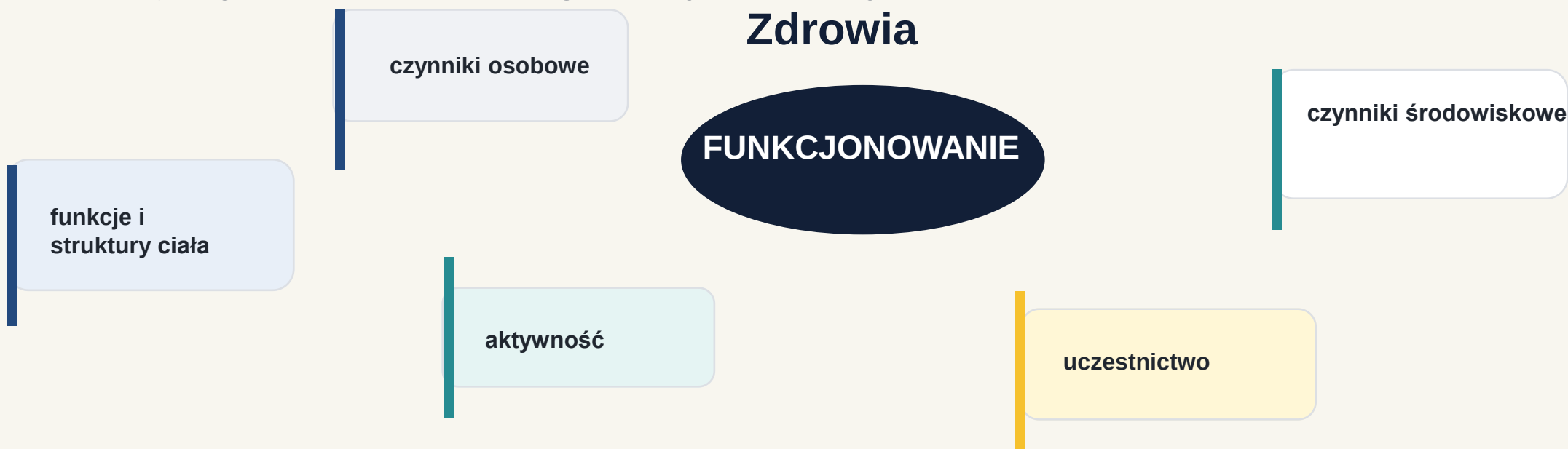
OPIS FUNKCJONALNY

- „po 8–10 minutach pracy samodzielnej przerywa zadanie...”
- „przy niejasnym podziale ról czeka na decyzje innych...”
- „po zapisaniu kolejności kroków rozpoczyna pracę szybciej...”

ICF — szerszy model funkcjonowania

Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia

ICF obejmuje m.in. funkcje i struktury ciała, aktywność, uczestnictwo oraz czynniki środowiskowe i osobowe.

W szkolnej opinii nie przenosimy całego modelu ICF do opisu. § 7 ust. 7 wskazuje, że informacja z placówki ma dotyczyć przede wszystkim **AKTYWNOŚCI I UCZESTNICZENIA** oraz zakresu i rodzaju trudności w realizacji programu.

Szersza ocena funkcjonowania w poradni (§ 8) obejmuje również charakterystykę funkcji i struktur ciała oraz innych cech wpływających na funkcjonowanie.

ICF w opinii szkoły — co opisujemy, a czego nie?

1

AKTYWNOŚĆ

co uczeń wykonuje w konkretnej sytuacji

2

UCZESTNICTWO

jak uczeń bierze udział w realnym życiu szkoły

3

TRUDNOŚCI

co utrudnia realizację programu i udział w aktywnościach

4

BARIERY I UŁATWIENIA

co w środowisku utrudnia lub ułatwia funkcjonowanie

5

FUNKCJE I STRUKTURY CIAŁA

nie są odrębnym obowiązkowym elementem opinii szkoły;
należą do szerszej oceny funkcjonowania w poradni (§ 8)

Aktywność a uczestnictwo

AKTYWNOŚĆ

- „potrafi napisać wypowiedź”
- „wykonuje zadanie”
- „rozumie polecenie”

UCZESTNICTWO

- „podejmuje zadanie na lekcji”
- „oddaje pracę w czasie”
- „bierze udział w pracy grupy”

Pytanie „czy potrafi?” nie jest tym samym co „czy korzysta z umiejętności w realnej sytuacji?”.

Środowisko: bariera czy ułatwienie?

hałas i liczba osób

tempo pracy

sposób formułowania
poleceń

przewidywalność planu

organizacja przestrzeni

wsparcie dorosłych i
rówieśników

materiały i technologie

To samo dziecko może funkcjonować zupełnie inaczej po zmianie warunków.

Obszary obserwacji — 7 obszarów wskazanych w § 7 ust. 7 pkt 1

1. **Uczenie się i stosowanie wiedzy**

2. **Ogólne zadania i obowiązki**

3. **Porozumiewanie się**

4. **Motoryka, poruszanie się — w tym mobilność i aktywność manualna**

5. **Dbanie o siebie, samoobsługa i samodzielność**

6. **Życie domowe**

7. **Wzajemne kontakty i związki międzyludzkie, życie w społeczności szkolnej i lokalnej**

PODOBSZAR PRAKTYCZNY

edukacja szkolna — praktyczny kontekst obserwacji aktywności i uczestniczenia

Obszary 1–3 — na co patrzymy?

1. UCZENIE SIĘ

- uwaga i selekcja informacji
- uczenie się nowych umiejętności
- czytanie / pisanie / liczenie
- strategie rozwiązywania problemów

2. ZADANIA I OBOWIĄZKI

- rozpoczynanie i kończenie
- wielozadaniowość
- zmiana planu
- radzenie sobie ze stresem
- proszenie o pomoc

3. POROZUMIEWANIE SIĘ

- rozumienie poleceń
- wypowiedzi
- gesty i komunikacja niewerbalna
- przekazywanie informacji

Obszary 4–7 — codzienne funkcjonowanie

4. MOTORYKA

- ruch
- mobilność
- sprawność manualna

5. SAMODZIELNOŚĆ

- samoobsługa
- bezpieczeństwo
- organizacja własnych działań

6. ŻYCIE DOMOWE

- tylko gdy informacja jest wiarygodna i potrzebna
- czynności adekwatne do wieku

7. RELACJE

- kontakty z rówieśnikami
- współpraca
- negocjowanie
- reakcja w sytuacjach trudnych

Obszar 7 — kontakty i życie w społeczności

7. WZAJEMNE KONTAKTY I ZWIĄZKI

MIEDZYLUDZKIE

- kontakty z rówieśnikami i dorosłymi
- współpraca i udział we wspólnych działaniach
- reagowanie w sytuacjach społecznych
- komunikowanie potrzeb i korzystanie ze wsparcia

ŻYCIE W SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ I LOKALNEJ

- udział w życiu klasy i szkoły
- udział w aktywnościach pozalekcyjnych i wydarzeniach
- korzystanie z dostępnych form aktywności adekwatnie do wieku
- obserwujemy przede wszystkim AKTYWNOŚĆ I UCZESTNICZENIE

Jakie narzędzia mogą pomóc nauczycielom?

Narzędzie wybieramy do pytania, nie odwrotnie.

1. OBSERWACJA

- arkusze obserwacyjne
- notatki sytuacyjne
- ABC / analiza kontekstu

2. KSzOF / SRMD

- porządkują aktywność i uczestnictwo
- wspierają opis funkcjonalny

3. OKC

- funkcjonowanie emocjonalno-społeczne i osobowościowe

4. KAPP

- procesy poznawcze — zastosowanie zgodnie z instrukcją i uprawnieniami

Wynik narzędzia = informacja do interpretacji, nie etykieta ucznia.

Kto może używać narzędzi? — ważne rozróżnienie

KSzOF / SRMD

- narzędzia zaprojektowane z myślą o osobach mających codzienny kontakt z dzieckiem / uczniem
- mogą być wykorzystywane przez nauczycieli i rodziców w procesie obserwacji
- nie służą do stawiania diagnozy

OKC / KAPP

- narzędzia diagnostyczne / baterie do pogłębionej oceny
- stosowanie wymaga przygotowania zgodnego z przeznaczeniem narzędzia, instrukcją i wymaganiami kwalifikacyjnymi
- w szkole nie zastępują oceny funkcjonalnej prowadzonej przez zespół

Zasada: zawsze sprawdzamy aktualną instrukcję, przeznaczenie narzędzia, wymagane kwalifikacje i ewentualne szkolenie.

KSzOF — co to jest?

Kwestionariusz Szkolnej Oceny Funkcjonalnej

- narzędzie przesiewowe
- ocenia aktywność i uczestnictwo
- odnosi się do 9 obszarów ICF

Wersje

- I–III: 52 twierdzenia
- IV–VI: 52 twierdzenia
- VII–VIII: 50 twierdzeń
- SPP: 54 twierdzenia

Warunek

- najpierw obserwacja
- potem arkusz
- następnie interpretacja i plan wsparcia

Jak poprawnie wykonać KSZO?

1 obserwuj funkcjonowanie przez co najmniej kilka tygodni

2 uwzględnij różne sytuacje i wymagania

3 arkusz przekazuj co najmniej 3 osobom

4 każde twierdzenie oceń w skali 1–5

5 do oceny powinien istnieć konkretny dowód z obserwacji

6 różnice między osobami traktuj jako informację o kontakcie

Skala 1–5 — co właściwie oceniamy?

1

w niewielkim stopniu

2

3

pośrednio

4

5

w bardzo dużym
stopniu / optymalnie

Ocena 1–2 w pojedynczym twierdzeniu jest sygnałem do pogłębienia rozpoznania — nie diagnozą.

Interpretacja wyników KSzOF — kolejność ma znaczenie

1 najpierw pojedyncze twierdzenia

2 potem obszary funkcjonowania

3 następnie wynik ogólny według właściwych norm

4 na końcu: kontekst jakościowy — sytuacje, bariery, ułatwienia, wsparcie

5 wynik niski nie jest etykietą osoby

6 wniosek powinien prowadzić do dalszej obserwacji lub działania

Skala stenowa — przykład dla KSzOF-IV–VI

1–4

- wynik niski

5–7

- wynik przeciętny

8–10

- wynik wysoki

Przykładowo: 132–152 pkt = sten 5; 153–174 = sten 6; 175–191 = sten 7.

Zawsze korzystamy z norm dla właściwej wersji i właściwego źródła oceny.

KSzOF nie jest testem „dla każdego”

NIE

- nie testujemy wszystkich uczniów tylko dlatego, że mamy arkusz
- nie traktujemy narzędzia jako obowiązkowego „screeningu klasy”

TAK

- używamy go, gdy potrzebujemy uporządkować obserwację
- wynik wykorzystujemy do planowania wsparcia i dalszego rozpoznania

Warsztat — arkusz KSzOF-IV–VI

Zwróć uwagę: instrukcja wymaga wcześniejszej, kilkutygodniowej obserwacji funkcjonowania.

2. Kwestionariusz Szkolnej Oceny Funkcjonalnej dla osób uczących się w klasach IV–VI szkoły podstawowej (KSzOF-IV-VI)

(Z. Gajdzica, E. Widawska, S. Byra, E. Domagała-Zyśk, B. Jachimczak, R. Piotrowicz 2024)

Instrukcja:

Kwestionariusz Szkolnej Oceny Funkcjonalnej (KSzOF-IV-VI) jest narzędziem służącym do rozpoznania możliwości i potrzeb osób uczących się w zakresie ich aktywności oraz uczestniczenia w różnych sytuacjach, w których mogą znajdować się osoby w ich wieku. Oceniane aktywności mieszczą się w dziewięciu obszarach wskazanych jako kluczowe dla aktywności i uczestnictwa w Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF). Osoba wypełniająca arkusz ocenia aktywności **po uprzedniej kilkutygodniowej obserwacji** funkcjonowania wskazanego ucznia/uczennicy. W kwestionariuszu należy zaznaczyć, w jakim stopniu dane zachowanie (aktywność) występuje, z wykorzystaniem następującej skali: 1 (w niewielkim stopniu) 2 3 4 5 (w bardzo dużym stopniu).

Obszar 1. Uczenie się i stosowanie wiedzy							
Osoba ucząca się:		1	2	3	4	5	Kod ICF
1	skupia uwagę wzrokową na nowym obiekcie, interesującej sytuacji	1	2	3	4	5	d110
2	rozpoznaje i interpretuje treść prezentowaną w sposób graficzny: obrazki, zdjęcia, wykresy, mapy	1	2	3	4	5	d110
3	uważnie słucha wypowiedzi nauczycieli, rówieśników/ rówieśniczek i innych osób z otoczenia	1	2	3	4	5	d115
4	odróżnia informacje prawdziwe od zmyślonych	1	2	3	4	5	d132
5	opisuje sytuacje, uczucia i zachowania różnych osób	1	2	3	4	5	d133
6	tworzy proste historie, opowiadania	1	2	3	4	5	d133
7	uczy się samodzielnego wykonywania nowych czynności i zadań, wykorzystuje różne strategie uczenia się	1	2	3	4	5	d155
8	formułuje pojęcia i posługuje się nimi	1	2	3	4	5	d163
9	uzasadnia swoje sądy w sposób logiczny	1	2	3	4	5	d163
10	analizuje i interpretuje czytany tekst	1	2	3	4	5	d166
11	zapisuje kilkuzdaniowe wypowiedzi na określony temat w zakresie prostych form tekstowych	1	2	3	4	5	d170

Nie „czy uczeń jest dobry?”, tylko: w jakim stopniu dane zachowanie / aktywność występuje?

Obszar 1. Uczenie się i stosowanie wiedzy						
12	wykorzystuje algorytmy działań pisemnych oraz strategię rachunku pamięciowego w zakresie poznanym na lekcjach edukacji matematycznej	1	2	3	4	5 d172
13	potrafi dostrzegać problemy w swoim otoczeniu	1	2	3	4	5 d175
14	podjmuje decyzje, dokonuje wyboru spośród różnych możliwości	1	2	3	4	5 d177

Obszar 2. Ogólne zadania i obowiązki						
Osoba ucząca się:		1	2	3	4	5 Kod ICF
15	doprowadza wykonanie zadania do końca	1	2	3	4	5 d210
16	wykonuje i doprowadza do końca wiele działań równocześnie	1	2	3	4	5 d220
17	wykonuje codzienne obowiązkowe czynności stosownie do wieku	1	2	3	4	5 d230
18	rozumie i akceptuje konieczne modyfikacje planu dnia	1	2	3	4	5 d230
19	radzi sobie ze stresem związanym z wykonywaniem codziennych zadań	1	2	3	4	5 d240
20	sygnalizuje potrzebę wsparcia i szuka pomocy innych osób w sytuacjach trudnych	1	2	3	4	5 d240

Obszar 3. Porozumiewanie się						
Osoba ucząca się:		1	2	3	4	5 Kod ICF
21	rozumie kierowane do niej złożone komunikaty ustne i reaguje na nie	1	2	3	4	5 d310
22	rozumie znaczenie specyficznych, umownych gestów	1	2	3	4	5 d315
23	rozumie dosłowne i przenośne znaczenia czytanych przez siebie tekstów, także zawierających metafory	1	2	3	4	5 d325
24	wypowiada się na temat konkretnych sytuacji „tu i teraz”	1	2	3	4	5 d330
25	wypowiada się w odniesieniu do rzeczy, zdarzeń i zjawisk, wychodząc poza aktualny kontekst „tu i teraz”	1	2	3	4	5 d330
26	za pomocą gestów i mimiki potrafi zwrócić na siebie czyjąś uwagę	1	2	3	4	5 d335
27	pisze prosty tekst składający się z przynajmniej 5 zdań sensownych, zrozumiałych i powiązanych ze sobą	1	2	3	4	5 d345
28	nawiązuje i kontynuuje rozmowę z drugą osobą, wymienia z nią swoje myśli i poglądy	1	2	3	4	5 d350

Obszar 4. Motoryka, poruszanie się – w tym mobilność i aktywność manualna						
Osoba ucząca się:		1	2	3	4	5 Kod ICF
29	używa rąk do wykonywania czynności precyzyjnych	1	2	3	4	5 d440
30	chodzi, biega w sposób płynny i skoordynowany	1	2	3	4	5 d450

Procedura pracy z jednym twierdzeniem KSzOF

**przeczytaj
twierdzenie**

**przypomnij
obserwacje z kilku
tygodni**

**znajdź typową
sytuację**

oceń 1–5

**zapisz dowód
obserwacyjny**

**wskaż barierę /
ułatwienie**

**przełóż wynik na
potrzebę i działanie**

Twierdzenie: doprowadza wykonanie zadania do końca

PYTANIA DO GRUPY

- Czy kończy zadania bez przypominania?
- Co dzieje się przy zadaniu krótkim, a co przy wieloetapowym?
- Czy problem dotyczy rozpoczęcia, utrzymania czy zakończenia?
- Co zmienia rozpisanie kroków?

ZAPISUJEMY

- ocena 1–5
- konkretna sytuacja
- bariera / ułatwienie
- efekt wsparcia
- potrzeba

Twierdzenie: radzi sobie ze stresem

PYTANIA

- W jakich sytuacjach pojawia się stres?
- Jak wpływa na wykonanie zadania?
- Czy uczeń umie zakomunikować potrzebę pomocy?
- Czy przewidywalność i przygotowanie zmieniają funkcjonowanie?

NIE WNIOSKUJEMY OD RAZU

- „ma zaburzenia lękowe”
- „nie radzi sobie emocjonalnie”
- „jest nieśmiały”

Twierdzenie: rozumie kierowane komunikaty ustne i reaguje

PORÓWNAJ

- proste vs. złożone polecenie
- jedno polecenie vs. kilka informacji
- cisza vs. hałas
- tempo wolne vs. szybkie

SPRAWDŹ UŁATWIENIA

- powtórzenie
- zapisanie polecenia
- podział na kroki
- ograniczenie liczby informacji

Twierdzenie: współpracuje z rówieśnikami w grupie

OBSERWUJ

- para vs. grupa 4–5 osób
- jasny vs. niejasny podział ról
- inicjuje kontakt czy tylko odpowiada?
- co robi w sytuacji konfliktu?

PRZEKŁAD NA ICF

- aktywność: wykonuje część zadania
- uczestnictwo: pozostaje bierny przy niejasnych rolach
- bariera: brak struktury
- ułatwienie: jasna rola + zapis kroków

Twierdzenie: w razie trudności prosi o pomoc

Niska ocena nie musi oznaczać braku wiedzy.

1 czy uczeń rozpoznaje, że potrzebuje pomocy?

2 czy wie, kogo poprosić?

3 czy potrafi sformułować prośbę?

4 czy po otrzymaniu pomocy wraca do samodzielnego działania?

5 czy modelowanie sposobu proszenia zwiększa samodzielność?

Od wyniku KSzOF do zdania w opinii

Twierdzenie → obserwacja → ICF → bariera/ułatwienie → wsparcie → efekt → wniosek

1. WYNIK

np. 2

2. **OBSERWACJA**
konkretna
sytuacja

3. KONTEKST

bariera /
ułatwienie

4. WSPARCIE

co zadziało

5. OPINIA

wniosek

Jak napisać dobre zdanie?

„W sytuacji ... uczeń ...; trudność pojawia się szczególnie, gdy ...; po zastosowaniu ... obserwuje się ...; wskazuje to na potrzebę ...”

Sytuacja + zachowanie + warunek + wsparcie + efekt + potrzeba

Czego unikać w opinii?

„leniwy”

„niegrzeczny”

„nieuważny”

„nie chce”

„nie stara się”

Zamiast oceny osoby — opisuj zachowanie, sytuację i warunki.

Studium przypadku — Kuba, klasa VI

MOCNE STRONY

- dobra pamięć wzrokowa
- zainteresowanie techniką
- chętnie pracuje na konkretnym materiale

TRUDNOŚCI

- zadania wieloetapowe
- stres podczas odpowiedzi
- praca grupowa przy niejasnych rolach

POMAGA

- jasna kolejność kroków
- zapis polecenia
- czas na przygotowanie odpowiedzi

Mapa ICF dla Kuby — przykład

Sytuacja

praca grupowa nad projektem

Aktywność

wykonuje część zadania, ale nie inicjuje podziału pracy

Uczestnictwo

pozostaje bierny, gdy role są niejasne

Bariera

brak struktury i szybka wymiana decyzji

Ułatwienie

jasne role + zapis kroków

Potrzeba

ćwiczenie planowania i komunikowania potrzeb

Checklista dobrej opinii o funkcjonowaniu

- ✓ opinia opiera się na aktualnej obserwacji
- ✓ zawiera mocne strony i uzdolnienia
- ✓ opisuje konkretne sytuacje, a nie etykiety
- ✓ pokazuje aktywność i uczestnictwo
- ✓ uwzględnia bariery i ułatwienia
- ✓ opisuje podjęte wsparcie, okres, zakres i efekty
- ✓ jeśli użyto narzędzia — wynik jest zinterpretowany
- ✓ wnioski wynikają z danych i wskazują dalsze działania
- ✓ opinia jest przekazana w wymaganych egzemplarzach

Siedem kroków, które warto zapamiętać

Cel nie brzmi: „dobrze wypełnić formularz”. Cel brzmi: lepiej zrozumieć funkcjonowanie ucznia.

Materiały wykorzystane w szkoleniu

Rozporządzenie Ministra Edukacji z 2 marca 2026 r., Dz.U. 2026 poz. 428

Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, Dz.U. 2017 poz. 1591

Gajdzica i in. (2024), Ocena funkcjonalna w szkole dla każdego — KSzOF i Szkolna Ocena Funkcjonalna

Praca zbiorowa (2025), Standardy pracy w zakresie prowadzenia oceny funkcjonalnej dla instytucji zajmujących się poradnictwem w systemie edukacji

KSzOF-IV–VI — arkusz z załącznika do poradnika, wykorzystany w części warsztatowej

Materiały prawne: stan na rok szkolny 2026/2027. W pracy z narzędziami zawsze korzystamy z aktualnej instrukcji i wersji arkusza.

Dziękujemy za uwagę

